

Стойка О. Я.,
д-р пед. наук, доцент,
професор кафедри іноземних мов,
Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний
університет», м. Ужгород

УДК 811.111'373.46+37.016:004.8
DOI: <https://doi.org/10.64076/ihrc250618.06>

ВИКОРИСТАННЯ ЧАТ-БОТІВ ТА ГЕНЕРАТИВНОГО ШІ У ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ СТУДЕНТАМ-МЕДИКАМ

У сучасному освітньому просторі ефективно викладання англійської мови студентам немовного профілю, зокрема майбутнім лікарям, потребує інноваційних підходів. Особливої актуальності набуває застосування новітніх цифрових технологій, таких як чат-боти та генеративний штучний інтелект (ШІ). Ці інструменти суттєво розширюють можливості викладача, дозволяють адаптувати навчальний контент до потреб аудиторії та створити інтерактивне освітнє середовище [1, с. 102].

Однією з головних переваг чат-ботів є можливість імітації діалогів у реальному часі. Наприклад, студенти можуть тренувати діалоги із віртуальним пацієнтом, використовуючи такі платформи, як ChatGPT. Такі симуляції дозволяють розвивати не лише мовну, а й комунікативну компетентність, що особливо важливо для майбутніх лікарів. [2, с. 45].

Однією з актуальних тенденцій у галузі застосування ШІ є розробка спеціалізованих мовних моделей, адаптованих під потреби медичної освіти. Одним із прикладів є MedGPT — умовна назва, що вживається для позначення генеративних моделей на базі архітектури GPT, які спеціалізуються на роботі з медичними текстами, клінічною термінологією та сценаріями спілкування між лікарем і пацієнтом. До таких моделей можна віднести Med-PaLM (розробку Google), ChatDoctor, GatorTron, PubMedGPT, що демонструють високі результати у відповідях на клінічні запити й проходженні медичних тестів (наприклад, USMLE). [4, с. 81].

Порівняно з універсальними моделями, спеціалізовані генеративні ШІ демонструють вищу точність при роботі з галузевою термінологією, однак їх доступність і відкритість для широкого використання поки що обмежена. [4, с. 82].

У межах нашого дослідження під назвою MedGPT розглядалися генеративні інструменти (зокрема, ChatGPT), які були налаштовані на виконання завдань, пов'язаних із клінічним спілкуванням, перекладом медичних термінів, аналізом історій хвороб і створенням діалогів у форматі "лікар – пацієнт".

Під час експериментального дослідження, проведеного протягом 2024–2025 навчального року, було перевірено ефективність використання чат-ботів та ШІ у викладанні англійської мови студентам 2 і 3 курсів медичного факультету ДВНЗ "Ужгородський національний університет". У дослідженні взяли участь 48 осіб, які були поділені на контрольні (традиційне навчання) та експериментальні (використання генеративного ШІ) групи. Протягом семестру студенти виконували завдання з використанням ChatGPT та MedGPT у таких формах: переклад, реферування медичних статей, тренування термінології, діалоги в форматі "лікар – пацієнт", автоматизований аналіз граматики.

Результати експерименту виявили істотну різницю в успішності студентів. Експериментальні групи показали вищі результати як у засвоєнні термінології, так і в комунікативній активності. Позитивний вплив виявлено також у підвищенні мотивації: понад 90 % студентів зазначили, що навчання з використанням ШІ було для них більш цікавим і корисним. У таблиці 1 подано узагальнені результати підсумкового тестування.

Таблиця 1

Результати педагогічного експерименту

Група	Середній результат (%)	Висока мотивація (%)
Експериментальна (2 курс)	84	92
Контрольна (2 курс)	67	55
Експериментальна (3 курс)	88	90
Контрольна (3 курс)	70	58

Джерело: укладено автором на основі результатів дослідження.

Використання ШІ у вивченні англійської мови має потенціал не лише як інструмент автоматизації рутинних процесів, а й як засіб для персоналізованого, адаптивного навчання. Студенти отримують можливість практикувати комунікацію у змодельованих клінічних ситуаціях, розширювати словниковий запас та формувати впевненість у спілкуванні фаховою англійською [3, с. 167].

Хоча використання чат-ботів і ШІ відкриває нові горизонти у викладанні, важливо враховувати і потенційні ризики – надмірну залежність від автоматизованих відповідей, необхідність коректного налаштування контенту, а також етичні аспекти використання ШІ в освіті. [5, с. 367].

Отже, інтеграція чат-ботів і генеративного ШІ у процес вивчення англійської мови студентами-медиками сприяє підвищенню мотивації до навчання, розвитку професійної мовної компетентності та кращій підготовці до реальних клінічних ситуацій. Подальші дослідження повинні бути спрямовані на розробку структурованих методик впровадження таких технологій у навчальний процес.

Список використаних джерел

1. Атаманчук П. С. Цифрові інструменти у професійній підготовці майбутніх фахівців / П. С. Атаманчук // Педагогічний альманах. – 2021. – № 48. – С. 102–107.
2. Дубовик О. В. Можливості використання генеративного ШІ в освіті / О. В. Дубовик // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2023. – № 2(89). – С. 44–48.
3. Зінченко С. І. Сучасні методи навчання англійської мови професійного спрямування / С. І. Зінченко. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2020. – 215 с.
4. Малярчук О. М. Генеративний ШІ у викладанні англійської: виклики і перспективи / О. М. Малярчук // Вища освіта України. – 2024. – № 1. – С. 80–85.
5. Стойка О. Я. Тенденції цифровізації підготовки вчителів в Республіці Польща, Угорщині та Україні : дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки / Інститут педагогіки НАПН України. Київ, 2024. 566 с.

Філіпчук М. П.,

УДК 519.1:004.94

канд. фіз.-мат. наук, доцент,
доцент кафедри прикладної
математики та інформаційних технологій,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, м. Чернівці

Філіпчук О. І.,

канд. фіз.-мат. наук, доцент,
доцент кафедри математичних
проблем управління і кібернетики,
Чернівецький національний університет
імені Юрія Федьковича, м. Чернівці

ЕФЕКТИВНЕ ОБЧИСЛЕННЯ КОМБІНАТОРНИХ ВИРАЗІВ

Дискретна математика є однією з фундаментальних навчальних дисциплін, ефективне вивчення та засвоєння якої необхідне для підготовки висококваліфікованих фахівців як в галузі математики, так і в галузі інформаційних технологій. Важливим розділом цього навчального курсу є комбінаторика. Існують добре відомі відповідні формули підрахунку кількості для стандартних комбінаторних конфігурацій – сполук, розміщень і перестановок (як з повтореннями, так і без) [1, 2]: